

Dosarul nr. 1ra-2225/21
1-16048826-01-1ra-13122021

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

20 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Catan Liliana,
Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

Judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, *Gaudiuc Valentina*, de către avocatul *Coșleț Petru* în numele părții vătămate și civile CAP „Xxxxx Agro” și recursurile suplimentare declarate de către avocatul *Coșleț Petru* în numele părții vătămate și civile Cooperativa de Producție „Vigat-Agro-Plus”, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2021 și a sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Central din 10 iunie 2019, în cauza penală de învinuire a lui

Climauțan Gheorghe xxxxx, născut la xxxx,
originar din xxxx,

în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 352 alin. (3), lit. d), 361 alin. (1), art. 27, 190 alin.(5) Cod penal.

Termenii de examinare:
prima instanță: 16.12.2016 – 10.06.2019;
instanța de apel: 25.07.2019 – 21.09.2021;
instanța de recurs: 13.12.2021 – 20.09.2022.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor cauzei penale,
Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 10 iunie 2019, *Climauțan Gheorghe*, a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d), art. 361 alin. (1), art. 27, art. 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că faptele nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat *în fapt* că:

2.1. Climauțan Gheorghe, conform rechizitorului a fost învinuit că, activând în calitate de director al SRL „Climcom-Nord”, având scopul exercitării unui drept legitim sau presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, la data de 04.07.2012, cunoscând cu certitudine că nu a semănat și îngrijit terenul arabil cu numărul conturului 1061, amplasat în extravilanul satului Xxxxx, raionul Drochia, sub pretextul că terenul dat îi aparține, a organizat în mod samavolnic cu două combine, recoltarea de pe

terenul dat cu suprafața de 71,23 ha a grâului de toamnă alimentară în cantitate de 205 tone, cauzându-i proprietarului CAP „Xxxxx Agro”, daune materiale în proporții deosebit de mari în sumă totală de 967 856,98 lei.

Prima instanță a indicat că acțiunile inculpatului Climauțan Gheorghe, în cadrul urmăririi penale au fost încadrate în baza art. 353 alin (3) lit. d) Cod penal, samavolnicia, *adică exercitarea unui drept legitim sau presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, dacă s-au cauzat daune în proporții deosebit de mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.*

Tot el, într-o perioadă de timp nestabilă de către organul de urmărire penală, acționând în scopul falsificării documentelor, a intrat în posesia unei foi curate format A4 cu semnătura directorului CP „Vigat-Agro-Plus” din sat. Xxxxx, r-nul Drochia, Nicu Anatolie și ștampila rotundă a întreprinderii date, pe care ulterior a întocmit un contract de împrumut fals, cu data întocmirii 03 ianuarie 2012, în care este stipulat că CP „Vigat-Agro-Plus”, în persoana directorului Nicu Anatolie, a împrumutat de la Climauțan Gheorghe bani în sumă de 5 318 000,00 lei până la data de 03 ianuarie 2014.

Prima instanță a indicat că acțiunile inculpatului Climauțan Gheorghe, în cadrul urmăririi penale au fost încadrate în baza art. 361 alin. (2) lit.d) Cod penal, *adică, confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice.*

Tot el, în continuarea acțiunilor sale infracționale, acționând în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, deținând un contract de împrumut fals, cu data întocmirii 03 ianuarie 2012, în care este stipulat, că CP „Vigat-Agro-Plus” în persoana directorului CP „Vigat-Agro-Plus” din s. Xxxxx, r-nul Drochia, Nicu Anatolie, a împrumutat de la Climauțan Gheorghe bani în sumă de 5 318 000 lei, fără dobândă până la 03 ianuarie 2014. Prin cererea de chemare în judecată din 11 martie 2014, a inițiat un proces civil în cadrul judecătoriei Drochia, prin care a pretins de la întreprinderea dată, suma de bani în valoare de 5 318 000 lei.

Prima instanță a indicat că acțiunile inculpatului Climauțan Gheorghe, în cadrul urmăririi penale au fost încadrate în baza art. 27-190 alin. (5) Cod penal, tentativă de escrocherie, *adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită în proporții deosebit de mari, acțiuni care din cauze independente de voința făptuitorului, acestea nu și-au produs efectul.*

2.2. Totodată, prima instanță a notat că la 11 aprilie 2019, prin ordonanța procurorului în procuratura Drochia, dat fiind faptul că prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, a fost modificată dispoziția art. 190 Cod penal, a fost concretizată învinuirea înaintată lui Climauțan Gheorghe în baza art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal.

Astfel, s-a reținut, că: Climauțan Gheorghe, activând în calitate de director al SRL „Climcom-Nord”, c/f xxxxx, acționând din interes material, contrar ordinii publice, având scopul exercitării unui drept legitim sau presupus în mod arbitrar, în lipsa unui act juridic, care să-i confirme dreptul de folosință asupra terenului arabil cu numărul conturului 1061, amplasat în extravilanul s. Xxxxx, r-nul Drochia, cunoscând cu certitudine că acest teren este prelucrat de către CAP „Xxxxx Agro”, a întocmit un plan criminal, conform căruia, la 04 iulie 2012, exercitând în mod arbitrar un drept legitim

sau presupus, a dispus angajaților SRL "Climcom-Nord" și altor persoane, cu ajutorul a două combine, efectuarea lucrărilor de recoltare a grâului alimentar de toamnă de pe terenul dat cu suprafața de 71,23 hectare în cantitate de 205 tone, astfel cauzându-i proprietarului CAP „Xxxxx Agro”, daune materiale în proporții deosebit de mari în sumă totală de 967 856,98 lei.

Tot el, activând în calitate de director al SRL "Climcom-Nord", c/f xxxxx, din interes material, urmărind scopul de a însuși ilegal bunurile materiale ale altei persoane, a întocmit un plan criminal bine organizat, îndreptat spre dobândirea prin escrocherie a bunurilor altei persoane în proporții deosebit de mari.

Inculpatul Climauțan Gheorghe cunoscând cu certitudine că, începând cu anul 2012 nu are careva relații de ordin economic cu Nicu Anatolie, administrator la CP „Vigat-Agro-Plus” din s. Xxxxx, r-nul Drochia, în condiții nestabilite de timp de către organul de urmărire penală, acționând în scopul falsificării documentelor, a intrat în posesia unei foi curate format A4 pe care era depusă semnătura directorului CP „Vigat-Agro-Plus” din s. Xxxxx, r-nul Drochia, Nicu Anatolie, cât și impresiunea ștampilei întreprinderii date.

În continuarea acțiunilor sale intenționate, a confecționat un document oficial fals, și anume contractul de împrumut din 03 ianuarie 2012, conform căruia CP „Vigat-Agro-Plus”, în persoana directorului Nicu Anatolie, ar fi împrumutat de la Climauțan Gheorghe, bani în sumă de 5 318 000,00 lei, fără dobândă, scadentă la data de 03 ianuarie 2014. Ulterior, deținând ilegal documentul oficial fals menționat supra, la data de 11 martie 2014 a depus în judecătoria Drochia, o cerere de chemare în judecată, în care, folosind documentul oficial fals, a solicitat dispunerea prin hotărârea instanței de judecată, încasarea de la CP „Vigat-Agro-Plus” a datoriei în sumă de 5 318 000,00 lei. În consecință, urmare a acțiunilor ilegale specifice, din cauze independente de voința sa, acestea nu și-au produs efectul, deoarece prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 10 martie 2016, cererea depusă de către Climauțan Gheorghe a fost scoasă de pe rol.

Prima instanță a indicat că acțiunile inculpatului, au fost încadrate în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, adică, *„confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi.”*

Tot el, a fost învinuit, că în aceleași circumstanțe și împrejurări, acționând în interes material, în continuarea acțiunilor sale ilegale, întru realizarea planului criminal organizat din timp, îndreptat în scopul dobândirii prin escrocherie a bunurilor altei persoane în proporții deosebit de mari, activând în calitate de director al SRL „Climcom-Nord”, c/f xxxxx, acționând din interes material, având scopul de a însuși ilegal bunurile materiale ale altei persoane, deținând ilegal documentul oficial fals – *„contractual de împrumut din 03 ianuarie 2012”*, acționând spre realizarea planului criminal, constituind din acțiuni de inducere în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărate a unor fapte mincinoase, manifestate prin susținerea drept veridică a încheierii tranzacției de împrumut a mijloacelor bănești de către CP „Vigat-Agro-Plus”, la 11 martie 2014, prin depunerea unei cereri de chemare în judecată, a solicitat instanței de judecată dispunerea încasării de la întreprinderea CP „Vigat-Agro-Plus” a datoriei în sumă de 5 318 000 lei. În consecință, urmare a acțiunilor ilegale specificate, din cauze independente de voința sa, aceasta nu și-a produs efectul, dat fiind faptul că prin hotărârea

judecătorei Drochia din 10 martie 2016, cererea depusă de către Climauțan Gheorghe a fost scoasă de pe rol.

Prima instanță a notat că acțiunile inculpatului Climauțan Gheorghe, au fost încadrate juridic, în baza art. art. 27, 190 alin. (5) Cod penal, conform indicilor calificativi – „tentativă de escrocherie, adică - *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic anulabil, care a produs daune considerabile, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari, acțiuni care din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-au produs efectul.*”

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1 Procurorul în procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a oficiului „Nord”, *Railean Sergiu*, care a solicitat, casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

- inculpatul Climauțan Gheorghe să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de 5 ani închisoare;

- inculpatul Climauțan Gheorghe să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal cu aplicarea unei pedepse sub formă de 1 an închisoare;

- inculpatul Climauțan Gheorghe să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 190 alin. (5) Cod penal cu aplicarea unei pedepse sub formă de 8 ani închisoare;

În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită inculpatului Climauțan Gheorghe o pedeapsă definitivă sub formă de 13 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Totodată, a solicitat admiterea integrală a acțiunii civile, înaintată de către reprezentantul CAP „Xxxxx Agro”, Cebotari Victor privind încasarea de la Climauțan Gheorghe a prejudiciului material în sumă de 967 856 lei 98 bani și a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei;

- admiterea integrală a acțiunii civile, depusă de către Nicu Anatolie privind încasarea de la Climauțan Gheorghe a prejudiciului material în sumă de 1 187 666 lei și a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei;

Mentținerea în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat CAP „Xxxxx Agro” a încheierii Judecătorei Centru a mun. Chișinău din 28 martie 2016, prin care s-a aplicat sechestru asupra bunurilor imobile ale inculpatului Climauțan Gheorghe;

În motivarea cererii de apel, procurorul a invocat că:

- prima instanță tendențios a apreciat probele examinate, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în ședința de judecată și, în cele din urmă, a pronunțat o sentință ilegală, invocând o presupunere pătinitoare, precum că acțiunile inculpatului Climauțan Gheorghe nu întrunesc elementele infracțiunii;

- prima instanță a dat dovadă de subiectivitate, acceptând poziția de apărare a inculpatului Climauțan Gheorghe, a creat o imagine ce pune la îndoială legalitatea sentinței pronunțate;

- în latura ce ține de comiterea infracțiunii imputate, prima instanță a apreciat, precum că ordonanța din 04 februarie 2013, prin care a fost dispusă încetarea urmăririi penale, care ulterior a fost anulată prin ordonanța procurorului ierarhic superior, ar produce efecte juridice și nu poate fi considerată drept anulată, este o expresie favorabilă, expusă întru argumentarea poziției sale greșite, prin care inculpatul a fost achitat neîntemeiat, considerându-se eronat că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, prevăzute de 352 alin. (3) lit. d) Cod penal;

- prima instanță nu a reținut și a apreciat eronat declarațiile reprezentantului părții vătămate CAP „Xxxx Agro” Cebotari Victor din cadrul urmăririi penale și din instanța de judecată, declarațiile din instanța de judecată martorilor Bețivu Valeriu, Pîrțu Vasile, Țurcan Vladimir, Bețivu Iurie, Godorogea Grigore, Rusnac Victor;

- prima instanță nu a ținut cont de afirmațiile lui Lisu Vasile, Hodorogea Valeriu, Macovețchi Chiril, Bețivu Dumitru, Ilașciuc Ion, Chediucovici Stanislav, Jeludov Andrei, Conea Vitalie, Conea Iurie, Cojocaru Anatolie, Pinzaru Igor, Pîrțu Oleg, Rotaru Andrian, considerând greșit că acțiunile lui Climauțan Gheorghe nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii;

- este greșit tendențioasă aprecierea primei instanțe, ultima, împărtășind sugestiile apărării, apreciind aceste declarații unilateral, fără să țină cont de fapta infracțională comisă de către inculpat. Această inversare, acceptată și dezvoltată de către prima instanță, este inexplicabilă din punct de vedere juridic;

- în suportul sentinței de achitare a inculpatului Climauțan Gheorghe, prima instanță a reținut versiunea de apărare înaintată de către inculpat, prin care a creat o imagine greșită, despre pretinsa legalitate a contractului de împrumut, încheiat între Climauțan Gheorghe și Nicu Anatolie, administratorul SRL „Vigat-Agro-Plus”;

- prima instanță nu a ținut cont de declarațiile, depuse de către reprezentatul părții vătămate Nicu Anatolie, administratorul CP „Vigat - Agro - Plus”;

- prima instanță, nu a ținut cont și de datele obiective, prezentate întru demonstrarea vinovăției inculpatului Climauțan Gheorghe și anume procesul-verbal de ridicare din 03 iunie 2016 a documentelor de la Nicu Anatolie prin care a fost ridicată copia autenticată a contractului de împrumut din 03 ianuarie 2012 încheiat dintre Climauțan Gheorghe și administratorul CP „Vigat-Agro-Plus”, pretenția din numele lui Climauțan Gheorghe din 26 februarie 2014, cerere de chemare în judecată depusă de Climauțan Gheorghe către CP „Vigat-Agro-Plus” privind încasarea sumei de 5 318 000 lei din 10 martie 2014, încheierea judecătoreii Drochia din 10 martie 2016 privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată a lui Climauțan Gheorghe împotriva CP „Vigat-Agro-Plus” privind încasarea datoriei, procesul-verbal din 08 iulie 2014 de aplicare a sechestrului pe bunurile CP „Vigat Agro Plus”, încheierea Judecătoreii Drochia din 19 martie 2014 privind aplicarea sechestrului pe bunurile CP „Vigat-Agro-Plus”, procesul-verbal de examinare din 04 mai 2015 a contractului de împrumut din 03 ianuarie 2012 încheiat dintre Climauțan Gheorghe și administratorul CP „Vigat-Agro-Plus”, raportul de expertiză nr. 157-158 din 05 februarie 2015;

- prima instanță nu a ținut cont de probele care demonstrează vinovăția inculpatului și de faptul că fiecare probă, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- prima instanță incorect a constatat că inculpatul nu a comis infracțiunile imputate și nu a dat o apreciere corectă motivului și scopului comiterii faptelor comise, precum și personalității inculpatului, metoda săvârșirii faptelor ilicite;

- prima instanță, într-un mod lipsit de obiectivitate, a inversat evenimentele ce au avut loc, examinate în ședința de judecată, întru argumentarea poziției sale, care acordă prioritatea creșterii în societatea noastră a dezvoltării negative a unor membri și săvârșirea pe viitor a infracțiunilor de către aceștia;

- prima instanță nu a făcut corect o delimitare dintre relațiile normale de colaborare dintre doi agenți economici, bazate pe prevederile legislației civile, ce acționează pe tărâmul reciprocității, cu acțiuni de samavolnicie, falsificare de documente și escrocherie, neținând cont de gravitatea încălcării ordinii stabilite, care se determină prin cumulul circumstanțelor cauzei, inclusiv metodele săvârșirii faptelor ilicite și durata lor;

- argumentele aduse în susținerea ipotezei, despre nevinovăția inculpatului, nu au nici o valoare și contravin elementelor de fapt dobândite în modul stabilit de lege, în cadrul urmăririi penale, care direct servesc la constatarea existenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției acestuia, examinate în cadrul ședinței de judecată;

- probele învinuirii prezentate de acuzare, probează direct asupra vinovăției inculpatului Climauțan Gheorghe, acestea fiind suficiente, concludente și utile;

- este depășit argumentul primei instanțe prin care aceasta a dispus anularea ordonanțelor de punere sub învinuire, emise de către procuror la 04.05.2015 și 13.07.2015;

- sentința a fost pronunțată fără ca părțile să fie anunțate.

3.2 Avocatul *Coșleț Petru* în numele părții vătămate și civile Cooperativei de Producție „Vigat-Agro-Plus”, a solicitat casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei conform modului stabilit pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința lui Climauțan Gheorghe să se aplice o sancțiune penală în limitele art. 27, 190 alin. (5) Cod penal. Totodată a solicitat admiterea acțiunii civile și încasarea de la inculpatul Climauțan Gheorghe a prejudiciului material în sumă de 1 187 666 lei 00 bani și prejudiciul moral în sumă de 100 000 lei.

În motivarea apelului, avocatul *Coșleț Petru* a invocat că:

- sentința adoptată este greșită iar în cadrul cercetării judecătorești în primă instanță, prin probele administrate, s-a constatat cu certitudine, că acțiunile lui Climauțan Gheorghe, legate de tentativa de deposedare a victimei CP „Vigat-Agro-Plus” de suma de 5 318 000 lei, cad sub incidența prevederilor art. 27 și 190 alin. (5) Cod penal;

- partea acuzării a prezentat primei instanțe, probe incontestabile, prin care s-a demonstrat vinovăția inculpatului în comiterea tentativei de escrocherie în proporții deosebit de mari, însă aceasta a ignorat total aceste probe, adoptând o sentință ilegală;

- la data de 24 martie 2014, administratorul victimei CP „Vigat-Agro-Plus” - Nicu Anatolie a fost audiat de către organul de urmărire penală prim care a comunicat, că la data de 03 ianuarie 2012, între CP „Vigat-Agro-Plus” și Climauțan Gheorghe a fost încheiat un alt contract de împrumut pentru suma de 182 000 lei (f/d - 128, Vol. II), însă la data de 28 ianuarie 2012 această sumă a fost stinsă și careva datorii reciproce nu au mai avut. Alte contracte cu Climauțan Gheorghe nu a avut încheiate, iar în consecință, a solicitat tragerea acestuia la răspundere penală;

- în cadrul cercetării judecătorești nu s-a constatat faptul semnării la data de 03 ianuarie 2012 a contractului de împrumut în sumă de 5 318 000 lei de către Nicu Anatolie;

- la adoptarea sentinței, prima instanță nu a dat nici o apreciere probelor, prin care s-a demonstrat, că la data de 03 ianuarie 2012, Nicu Anatolie nu a semnat un astfel de contract de împrumut, deoarece martorul ocular Rotaru Andrian a declarat că personal a văzut când în toamna anului 2011 Climauțan Gheorghe a aplicat ștampila care se afla pe masa din biroul de serviciu a lui Nicu Anatolie, pe o foaie de hârtie albă, iar inculpatul Climauțan Gheorghe nu a putut explica concluziile raportului de expertiză nr. 157-158 din 05.02.2015, că inițial au fost executate înscrisul manuscris „Directorul CP „Vigat-Agro-Plus”, și semnătura din numele Nicu A. și înscrisul manuscris „/Nicu A./” din Contractul de împrumut din 03.01.2012, încheiat între Climauțan Gheorghe și CP „Vigat-Agro-Plus”, ulterior a fost executat textul de tipar, mai departe au fost executate semnătura din numele Climauțan Gheorghe și înscrisurile manuscrite „Climauțan Gheorghe” și 03.01.2012”, din Contractul de împrumut din 03.01.2012, încheiat între Climauțan Gheorghe și CP „Vigat-Agro-Plus” și declarațiile martorului Rotaru Andrian, care a relatat organului de urmărire penală, că la data de 03.01.2012, SRL „ClimCom-Nord” a încheiat un contract de împrumut cu CP „Vigat-Agro-Plus” pentru suma de 182 000 lei, scopul căruia a fost achitățile reciproce, contractul fiind autentificat notarial (f. d. - 128, verso, Vol. II);

- în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine, că Climauțan Gheorghe nu a transmis la data de 03 ianuarie 2012 lui Nicu Anatolie suma de 5 318 000 lei;

- nu e clar de ce inculpatul Climauțan Gheorghe a declarat că banii i-a luat de la Banca SRL „Orom-Imexpo”, iar la data de 30.07.2018 și-a modificat declarațiile, afirmând că banii i-a luat de la persoane fizice, numele cărora nu le poate divulga;

- este neobiectivă poziția primei instanțe, deoarece partea acuzării a prezentat instanței în calitate de probă adevărta nr. 56 din 01.03.2019, eliberată de Batalionul de gardă al Ministerului Apărării prin care se atestă că de pe data de 29.07.2011 și până la 04.07.2012, martorul Dohoter Iurie și-a îndeplinit serviciul militar în termen și nu putea să strângă bani la data de 03.01.2012 și să transmită bani lui Nicu Anatolie (f.d. 122, vol. VI). Martorul Dohoter Iurie fiind audiat în instanța de judecată la 25.02.2019, a declarat că a activat la SRL „Climcom-Nord” din 2011 până în 2014, deși prin scrisoare de la Casa teritorială de asigurări sociale din 28.02.2019 (f.d. 124, vol. VI), se atestă că în perioada 01.08.2012-28.02.2013, Dohoter Iurie a activat la SRL „Bomi servis” și doar din data de 01.06.2014 și până la 31.07.2016 a activat la SRL „Climcom-Investgrup”, din de rezultă că acest martor a dat declarații false;

- Climauțan Gheorghe, după ce a falsificat contractul de împrumut din 03 ianuarie 2012, și-a făcut un plan bine chibzuit, în scopul de a deposeda CP „Vigat-Agro-Plus” de suma de 5 318 000 lei. Fapt, prin care, la 28 februarie 2014, inculpatul Climauțan Gheorghe a expediat o pretenție în adresa administratorului CP „Vigat-Agro-Plus” - Nicu Anatolie, prin care a solicitat restituirea sumei de 5 318 000 lei în termen de 5 zile. La 11 martie 2014 a depus o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat încasarea datoriei în sumă de 5 318 000 lei, penalitatea, cheltuielile de judecată, precum și aplicarea sechestrului asupra conturilor bancare, bunurilor mobile și imobile în această sumă, paralizând total activitatea economică a CP „Vigat-Agro-Plus”. La cererea lui Climauțan Gheorghe a fost pus în aplicare titlul executoriu, prin care executorul judecătoresc a aplicat sechestrul asupra conturilor bancare, bunurilor mobile și imobile ale CP „Vigat-Agro-Plus”. Totodată, 03 martie 2014, Nicu Anatolie a depus o plângere organelor de drept, prin care a solicitat pornirea procesului penal în privința lui Climauțan Gheorghe. După depunerea plângerii organelor de drept, Climauțan Gheorghe nu s-a mai prezentat în instanță de judecată, ca să susțină acțiunea înaintată, ea fiind scoasă de pe rol la data de 10 martie 2016;

- fiind audiat în cadrul cercetării judecătorești și întrebat de ce nu a susținut acțiunea civilă, inculpatul Climauțan Gheorghe a declarat că CP „Vigat-Agro-Plus” s-a achitat cu produse agricole pentru suma de 5 318 000 lei în perioada 2014-2015, după depunerea acțiunii civile în instanța de judecată, iar în consecință a pierdut interesul față de procesul civil, iar în acest sens poate prezenta facturi de expediție, precum și proba cu martori (f.d. 18-20, 21-26, vol. VI). Prima instanță a fost de acord cu poziția inculpatului, deși inculpatul nu a prezentat probe care să demonstreze cele declarate;

- sunt arbitrare concluziile primei instanțe, deoarece inculpatul Climauțan Gheorghe a relatat instanței, că dispune de facturi de expediție, prin care poate demonstra, că în anii 2014-2015, CP „Vigat-Agro-Plus” i-a livrat produse agricole, în contul stingerii datoriei de 5 318 000 lei, iar produsele agricole le-a transportat martorul Coștei Dumitru.

- prima instanță urma să respingă din calitatea de probe aceste afirmații, deoarece pe de o parte martorul Coștei Dumitru a relatat instanței, că a transportat produse agricole în anul 2010, iar din 2011 nu mai activează în calitate de șofer pe „KAMAZ”, ci lucra ca șofer pe „BMW” (f.d - 55, vol.VI) iar pe de altă parte, Climauțan Gheorghe așa și nu a prezentat careva facturi de expediție, prin care s-ar fi confirmat livrarea de către CP „Vigat-Agro-Plus” a produselor agricole în anii 2014-2015;

- alți martori audiați în ședințele de judecată, cum ar fi, Climauțan Maric, Climauțan Lidia și Marcu Mihail nu au relatat nimic concret instanței de judecată despre așa numitul împrumut în sumă de 5 318 000 lei, fapt ce denotă falsificarea cu rea credință de către inculpatul Climauțan Gheorghe a așa numitului contract de împrumut din 03 ianuarie 2012;

- prima instanță ilegal a respins și acțiunea civilă deoarece în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine, că CP „Vigat-Agro-Plus” i s-a cauzat un prejudiciu material în proporții deosebit de mari;

- toate probele cercetate în ședința primei instanțe, au stabilit cu certitudine, că acțiunile lui Climauțan Gheorghe întreprinse după data de 28 februarie 2014 cad perfect sub incidența art. 27, 190 alin. (5) Cod penal.

3.3 Avocatul *Coșleț Petru* în numele părții vătămate și civile CAP „Xxxxx Agro” a înaintat apel, prin care a solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Climauțan Gheorghe să i se aplice o sancțiune penală în limitele art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal și admiterea acțiunii civile, cu încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate de către CAP „Xxxxx Agro” în instanța de apel.

În motivarea apelului, avocatul *Coșleț Petru* a invocat că:

- prima instanță greșit l-a achitat pe inculpatul Climauțan Gheorghe, or din conținutul plângerii depuse de către Cibotaru Victor, precum și din declarațiile martorilor audiații la etapa de urmărire penală, cât și în cadrul cercetării judecătorești, s-a constatat cu certitudine, că CAP „Xxxxx Agro” a arat și semănat cu grâu de toamnă terenul cu suprafața de 71,23 ha din conturul 1061, amplasat în extravilanul sat Xxxxx, r-ul Drochia;

- în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine, că victimei CAP „Xxxxx Agro” i s-a cauzat un prejudiciu material în sumă totală de 967 856,98 lei.

- în motivarea sentinței, prima instanță a fost obligată să constate dacă a avut loc sau nu fapta infracțională de samavolnicie și în cele din urmă, prima instanță s-a eschivat de a da răspuns la această întrebare, adoptând în final o sentință contrară prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 1) Cod procedură penală;

- este greșită concluzia primei instanțe că partea acuzării nu a demonstrat, că fapta de samavolnicie a fost săvârșită de către inculpat, deoarece în cadrul cercetării judecătorești nu s-a constatat, că inculpatul Climauțan Gheorghe este administratorul sau fondatorul SRL „Climcom-Nord”, precum și faptul că anume inculpatul ar fi dat indicații ca combinele să continue recoltarea grâului de pe conturul nr. 1061 cu suprafața de 71,23 ha;

- în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine, că inculpatul Climauțan Gheorghe este vinovat de comiterea infracțiunii de samavolnicie, dat fiind faptul că în cadrul cercetării judecătorești, partea acuzării a prezentat probe incontestabile prin care a demonstrat, că vinovat în comiterea infracțiunii de samavolnicie prevăzută de art. 352 alin (3) lit. d) Cod penal este anume Climauțan Gheorghe;

- fiind audiații în cadrul cercetării judecătorești, martorii Bețivu Iurie, Bețivu Valeriu, Pîrțu Vasile, Hodorogea Valeria, Lisu Vasile, Țurcan Vladimir, Cojocarui Anatolie, Rotaru Andrian, Macovețchi Chirii, au relatat instanței, că anume Climauțan Gheorghe a dat indicații de a continua recoltarea grâului de pe conturul cu nr. 1061, cu suprafața de 71,23 ha și anume Climauțan Gheorghe a venit la primăria s. Xxxxx și față de consilieri a declarat, că va continua lucrările de recoltare a terenului cu suprafața de 71,23 ha. Alte persoane, care ar fi dat comandă în mod arbitrar să continue lucrările de recoltare a grâului nu au fost stabilite. Din aceasta rezultă, că anume Climauțan Gheorghe este vinovat în cauzarea prejudiciului CAP „Xxxxx Agro”, în proporții deosebit de mari

- nu este corectă poziția primei instanțe, precum că Climauțan Gheorghe nu îndeplinea careva funcții administrative la SRL „Climcom Nord”, iar în consecință nu putea să dea careva indicații combainerilor de a continua recoltarea grâului de pe conturul 1061 și să fie atras la răspundere penală. Astfel, pe lângă declarațiile martorilor, primei instanțe i s-au prezentat și înscrisuri, care atestă că Climauțan Gheorghe semna acte din numele

directorului (conducătorului) SRL „Climcom Nord” (f. d. 97, vol. II). Totodată, la (f. d. 241, vol. I), este anexat procesul-verbal din 16.01.2013 de audiere a lui Climauțan Gheorghe în calitate de bănuit, unde la rubrica „ocupația”, este indicat că Climauțan Gheorghe activează în calitate de conducător al SRL „Climcom Nord” și este aplicată semnătura lui Climauțan Gheorghe, prin care confirmă că activează în calitate de conducător al SRL „Climcom Nord”. Din aceste înregistrări se confirmă că Climauțan Gheorghe conducea SRL „Climcom Nord”, și la data 04.07.2012 ilegal a dat indicații din numele conducerii SRL „Climcom Nord” de a recolta grâul de pe conturul nr. 1061 semănat de CAP „Xxxxx Agro”, iar infracțiunea de samavolnicie a fost comisă de către Climauțan Gheorghe;

- deși primăria s. Xxxxx a eliberat din neglijență lui SRL „Climcom Nord” certificatul nr. 26 din 14.02.2012, în timpul incidentului din 04.07.2012 s-a constatat că acest certificat a fost greșit eliberat de către funcționarii primăriei s. Xxxxx și această greșeală urma a fi corectată prin metode legale, dar Climauțan Gheorghe ilegal, arbitrar și prin încălcarea ordinii publice și-a exercitat un drept presupus de a recolta grâul semănat de către CAP „Xxxxx Agro”, cauzând un prejudiciu în proporții deosebit de mari;

- martorii Bețivu Iurie, Bețivu Valeriu, Pîrțu Vasile, Hodorogea Valeria, Lisu Vasile, Țurcan Vladimir, Cojocaru Anatolie, Rotaru Andrian, Macovețchi Chirii au relatat instanței de fond, că anume Climauțan Gheorghe a dat indicații de a continua recoltarea grâului *de pe conturul cu nr. 1061, cu suprafață de 71,23 ha* și anume Climauțan Gheorghe a venit la primăria s. Xxxxx și față de consilieri a declarat, că va continua lucrările de recoltare a terenului cu suprafață de 71,23 ha;

- sunt greșite concluziile primei instanțe, precum că odată cu anularea ordonanței procurorului din 04 februarie 2013, inculpatul ar fi continuat să se mențină în calitatea bănuit mai mult de 3 luni de zile, iar în consecință s-ar fi încălcat drepturile inculpatului Climauțan Gheorghe garantate de art. 22, art. 63 alin. (3) Code procedură penală;

- în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine, că după anularea ordonanței de recunoaștere în calitatea de bănuit din 16 ianuarie 2013, prin ordonanța din 04 februarie 2013, Climauțan Gheorghe prin ordonanța din 13 iulie 2015 a fost recunoscut în calitatea de învinuit, prin care, nu s-a încălcat art. 63 Cod procedură penală;

- ordonanța de învinuire din 13 iulie 2015 a fost adusă la cunoștință inculpatului fără depășirea termenului de menținere în calitatea de bănuit, și fără depășirea altor termene prevăzute de Codul de procedură penală, iar în consecință, sentința adoptată fiind ilegală;

- este stranie poziția primei instanțe, or pe de o parte prima instanță susține că nu s-a demonstrat vinovăția lui Climauțan Gheorghe în comiterea infracțiunii de samavolnicie, iar în alt caz s-a putea concluziona că instanța a constatat comiterea acțiunilor de samavolnicie din partea lui Climauțan Gheorghe, dar consideră că nu poate fi pedepsit, deoarece a fost menținut în calitate de bănuit mai mult de 3 luni;

- prima instanță eronat a interpretat conținutul certificatului nr. 26 din 14 februarie 2012, eliberat de primăria sat. Xxxxx (f/d - 94, Vol. I), fără a da o apreciere altor certificate eliberate de aceiași primărie;

- prima instanță a indicat că, alăturat de certificatul nr. 26 din 14 februarie 2012, partea acuzării a mai prezentat instanței alte înregistrări, prin

care se atestă, că terenul cu suprafață de 71,23 ha, conturul nr. 1061 este atribuit în arendă CAP „Xxxxx Agro” și anume: certificatul nr. 67 din 19 septembrie 2011, prin care se menționează că suprafață terenurilor atribuite în arendă SRL „Climcom Nord” constituie în total 150,82 ha (contururile nr. nr. 1068 și 1388) și nu se menționează nimic despre terenul cu suprafață de 71,23 ha, conturul nr. 1061, care a fost prelucrat și semănat de către victima CAP „Xxxxx Agro”;

- primei instanțe i s-a prezentat Adeverința din 11 mai 2012 prin care se atestă, că terenul cu suprafață de 71,23 ha, conturul nr. 1061, pentru anul 2012 este transmis în arendă CAP „Xxxxx Agro” (f. d - 86, vol. I);

- prima instanță greșit a menționat că a apreciat critic declarațiile martorului Rotaru Andrian, pe motiv că acesta ar fi cointerestat de rezultatul procesului, făcând trimitere la hotărârea Judecătoriei Drochia din 10.06.2013 privind încasarea sumei, deși ulterior prima instanță a admis în calitate de probă declarațiile martorilor Climauțan Lidia – mama inculpatului și Climauțan Maric – fratele inculpatului, care la fel sunt cointeresați în rezultatul procesului;

- prima instanță nu a dat nici o apreciere probelor prezentate, fapt ce denotă că la examinarea cauzei, ultima a încălcat dreptul CAP „Xxxxx Agro” la un proces echitabil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2021, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că la demersul acuzatorului de stat, a fost reluată cercetarea judecătorească potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, fiind audiați nemijlocit în ședință de judecată a reprezentantului părților vătămate Cebotaru Victor, Nicu Anatolie, a martorilor Pîrțu Vasile, Bețivu Iurie, Lisu Vasile, Hodorogea Valeriu, Macovețchi Chiril, audierea inculpatului Climauțan Gheorghe, cu cercetarea probelor scrise.

A menționat instanța de apel că a fost cercetată inclusiv și baza probantă scrisă, în confirmarea argumentelor din apelul declarat, procurorul făcând referire la următoarele probe din dosarul penal:

- certificatul nr.90-91 din 02 august 2012 (f. d. 4-5, vol. I);
- anexă la certificatul nr.90 din 02 august 2012 (f. d. 6-7, vol. I);
- actul din 04 iulie 2012 de confirmare a făcutului de recoltare ilicită, nelegitimă a masivului de 71 ha de grâu de toamnă prelucrat și însămânțat de CAP „Xxxxx Agro” în anul 2011 (f. d. 8-9, vol. I);

- actul din 08 iulie 2012 de evaluare a lucrărilor și cheltuielilor suportate de CAP „Xxxxx Agro” în câmpul de 71 ha numărul cadastral 1061 (f. d. 10-14, vol. I);

- demersul din 21 august 2012 (f. d. 67-68, vol. I);
- plângerea penală nr.85 din 23 iulie 2012 (f. d. 69-70, vol. I);
- actul din 08 iulie 2012 de evaluare a lucrărilor și cheltuielilor suportate de CAP „Xxxxx Agro” în câmpul de 71 ha numărul cadastral 1061 (f. d. 71-75, vol. I);

- adeverința nr.47 din 24 aprilie 2012/ 01.12.2010 (f. d. 107-108, vol. I);
- plângerea părții vătămate Cebotaru Victor nr.89 din 13 august 2012 (f. d. 130-131, vol. I);

- contractul din 03 ianuarie 2012 (f. d. 128, vol. II);

- acordul adițional nr.1 la contractul de ipotecă din 05.03.2012/acord adițional nr.3 la Contractul de Ipotecă nr. 01-15/10364 din 24 decembrie 2010 în redacția Acordului adițional nr.1-2011 din 04 martie 2011 și Acordul adițional nr.2/2011 din 25 octombrie 2011 (f. d. 129-136, vol. II);
- contractul de împrumut din 03 ianuarie 2012 (f. d. 138-139, vol. II);
- pretenția din 26 februarie 2014 (f. d. 140, vol. II);
- cererea de chemare în judecată privind încasarea sumei din 10 martie 2014 (f. d. 141-143, vol. II);
- procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșire a infracțiunii din 28 iulie 2014 (f. d. 147, vol. II);
- ordonanța de ridicare din 18 iunie 2014/proces-verbal de ridicare din 18 iunie 2014 (f. d. 156-15, vol. II);
- raportul de expertiză nr.8677/8678 din 24 octombrie 2014 (f. d. 192-195, vol. II);
- raportul de expertiză judiciară nr.157-158 din 05 februarie 2015/planșă fotografică (f. d. 222- 238, vol. II);
- cererea din 25 februarie 2015 (f.d.2, vol. III);
- cererea părții vătămate Nicu Anatolie (f. d. 6-7, vol. III);
- ordonanța de ridicare din 27 mai 2016 și procesul-verbal de ridicare din 03 iunie 2016 (f. d. 83-84, vol. IV);
- cerere de chemare în judecată privind încasarea sumei din 10 martie 2014 (f. d. 87-89, vol. IV);
- încheierea Judecătorei Drochia din 10 martie 2016 (f. d. 90, vol. IV);
- procesul-verbal din 08 iulie 2014 (f. d. 91, vol. IV);
- încheierea Judecătorei Drochia din 19 martie 2014 (f. d. 92-93, vol. IV);
- ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict și de atașare la cauza penală din 03 iunie 2016 (f. d. 94, vol. IV).

Instanța de apel a menționat că din conținutul probelor menționate și analizate, prima instanță corect și întemeiat a dispus achitarea lui Climauțan Gheorghe de sub învinuirea adusă acestuia pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 352 alin. (3) lit. d), 361 alin. (1), 27, 190 alin. (5) Cod penal, din motivul lipsei elementelor infracțiunilor incriminate în acțiunile lui Climauțan Gheorghe.

Instanța de apel, la fel a menționat, că probele prezentate de acuzare, confirmă comiterea unor acțiuni de către Climauțan Gheorghe în raport cu părțile vătămate, însă aceste acțiuni ale inculpatului nu pot fi apreciate drept unele penale reieșind din infracțiunile incriminate.

Instanța de apel a considerat că în urma cercetării judecătorești, nu s-a demonstrat faptul, că inculpatul Climauțan Gheorghe a comis infracțiunile prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d), 361 alin. (1), 27, 190 alin. (5) Cod penal.

De asemenea a notat instanța de apel că, față de lucrul judecat de primă instanță, s-a constatat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

A relatat instanța de fond că, potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță, precum și

în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*).

A conchis instanța de apel că, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, sunt acceptate fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, în acest sens făcând trimitere la pct. 37 din hotărârea „*Albert vs. România din 16.02.2010*”.

Instanța de apel a considerat că în urma cercetării judecătorești, nu s-a demonstrat faptul, că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 27, 190 alin. (5) Cod penal deoarece nu a fost demonstrată latura subiectivă a acestei infracțiuni, or, reieșind din prevederile art. 8 din Codul de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă de faptul că concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri și că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, iar la caz, nu a fost prezentat un ansamblu de probe concludente, pertinente și veridice care ar demonstra că inculpatul Climauțan Gheorghe a încercat de a dobândi ilicit bani în sumă de 5 318 000 lei de la Nicu Anatolie prin tentativă de escrocherie.

Instanța de apel a susținut soluția instanței de fond, prin care aceasta a concluzionat că în acțiunile lui Climauțan Gheorghe lipsește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii, or intențiile inculpatului n-au fost îndreptate în mod direct (sau indirect) la comiterea unei infracțiuni, în special al tentativei de escrocherie, respectiv, el nu au avut intenția de a dobândi ilicit bunurile părții vătămate, iar acțiunile acestuia nu cad sub incidența legii penale, natura raporturilor juridice apărute între Climauțan Gheorghe și partea vătămată Nicu Anatolie purtând un caracter civil.

În respingerea argumentelor apelanților, instanța de apel a reiterat, că sub incidența legii penale trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea voință, fraudă, malversație din partea făptuitorului. Imixtiunea penalului în sfera privată, sfera bazată pe principiul egalității părților, trebuie privită ca o ultimă măsură. Dacă ambele părți - debitorul și creditorul - obțin profituri de pe urma parteneriatului lor, rămânând proprietari asupra bunurilor sale (sau una din părți suferă prejudicii sub forma venitului ratat, fără a pierde însă dreptul de proprietate), atunci raporturile dintre cele două părți trebuie să rămână în continuarea pe tărâmul dreptului civil. Dacă însă una din părți, asumându-și angajamente, nu are posibilitate și nici dorință să le execute (în prealabil fiindu-i transmise bunuri de cealaltă parte care, astfel, își pierde dreptul de proprietate asupra lor), este foarte probabilă necesitatea intervenției legii penale.

Instanța de apel a notat că inculpatul Climauțan Gheorghe a declarat consecvent că a împrumutat de mai multe ori mijloace bănești lui Nicu

Anatolie și altor persoane, fapt confirmat de partea vătămată, iar prin solicitările anterioare, inclusiv și pe aceasta și-a executat corect obligațiile asumate. Nu a achitat ultima datorie la timp, însă pe parcurs a restituit-o integral.

Mai mult, instanța de apel a menționat că, nici declarațiile părții vătămate Nicu Anatolie nu confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, or din conținutul lor, nu rezultă că inculpatul a avut intenția de a dobândi ilicit sumele bănești prin tentativă de escrocherie, or partea vătămată fiind prezentă la ședințele pe cauza civilă, nu a solicitat examinarea în fond, declararea nulității contractului de împrumut, în cazul că nu a luat așa sume cu împrumut, explicând că nu cunoaște în ce împrejurări și de ce prin raportul de expertiză se indică că textul manuscris „Președintele CP „Vigat-Agro-Plus” Nicu Anatolie, nu este scris de le, iar ștampila aparținând firmei.

Totodată, instanța de apel a conchis că între Climauțan Gheorghe și Nicu Anatolie există niște relații civile de împrumut, avansări, iar contractul respectiv a fost întocmit în scopul garantării executării obligației de împrumut și nu rezultă că inculpatul a avut intenția de a dobândi ilicit banii respectivi de la partea vătămată, or după cum au invocat martorii Climauțan Lidia, Climauțan Maric, banii se transmiteau și când se acumula o sumă mai mare se întocmea contract sau recipisă, fapt care nu a fost negat de partea vătămată Nicu Anatolie în cadrul ședinței de judecată. Mai mult, faptul că reprezentanții CP „Vigat-Agro-Plus”, în fiecare an veneau pentru a împrumuta bani înainte de recoltarea producției agricole, servesc și declarațiile martorilor Climauțan Lidia, Marcu Anatol, Dohoter Iurie și Climauțan Maric.

A mai relatat instanța de apel că argumentele invocate de apelanți nu își găsesc confirmare în starea de fapt a prezentei cauze penale, motiv pentru care a respins ca fiind nefondate solicitările apelanților, or, faptul că o datorie din partea CP „Vigat-Agro-Plus” în sumă de 5 318 000 lei față de Climauțan Gheorghe a existat și din momentul depunerii acțiunii în instanța de judecată la 10 martie 2014 și până aceasta a fost scoasă de pe rol la 10 martie 2016, președintele CP „Vigat-Agro-Plus” s-a achitat, în natură, cu produse agricole în suma datoriei.

Instanța de apel mai menționat, că nu este clar ce a fost falsificat în contractul de împrumut din 03 ianuarie 2012, ținându-se cont de faptul că raportul de expertiză nr. 157-158 din 05 februarie 2015, contrazice cele menționate de către procuror.

Astfel, instanța de apel că, a constatat că contractul de împrumut din 03 ianuarie 2012 încheiat între Climauțan Gheorghe Tudor și CP „Vigat-Agro Plus” este valabil și absolut autentic, nefiind anulat de nimeni și în situația dată, a rezultat că nu a existat intenția de a-l înșela pe Nicu Anatolie și CP „Vigat-Agro Plus”, iar în acțiunile lui Climauțan Gheorghe Tudor nu se regăsesc elementele infracțiunii de escrocherie și confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, fapte corect constatate de către instanța de fond.

Analizând circumstanțele cauzei, instanța de apel a considerat necesar de a susține poziția de achitare a lui Climauțan Gheorghe, pe temei de lipsă a elementelor infracțiunilor prevăzute de art. 27-190 al. (5), art. 361 al. (1) Cod penal, nu numai pe motiv, că din probele prezentate nu se dovedesc elementele infracțiunilor incriminate, dar și pe motiv, că organul de urmărire

penală eronat a dat apreciere acțiunilor comise de Climauțan Gheorghe în raport cu normele penale incriminate.

Astfel, instanța de apel, analizând componența de infracțiune prevăzută la art. 361 alin. (1) Cod penal, incriminată lui Climauțan Gheorghe, în raport cu materialele cauzei, a apreciat critic poziția acuzatorului de stat și a părților vătămate, care au încercat să-i incrimineze lui Climauțan Gheorghe elementele infracțiunii de confecționare, deținere și folosirea documentelor false.

La caz, instanța de apel, a conchis că, admite o acțiune ilegală a lui Climauțan Gheorghe legată de categoria infracțiunilor contra justiției, deoarece recipisa dată cade sub incidența unei componențe de infracțiuni prevăzute la categoria celor contra justiției, deoarece recipisa dată a servit drept probă într-un proces civil, care nici cum nu este un document oficial după cum a indicat organul de urmărire penală, însă această componență de infracțiune nu este obiect al examinării în lipsa unei învinuiri, astfel, față de Climauțan Gheorghe poate fi menținută doar soluția de achitare de sub învinuirea adusă în baza art. 361 alin. (1) Cod penal din lipsa elementelor infracțiunii după cum a fost emisă de prima instanță.

Instanța de apel a considerat corectă și soluția primei instanțe privind achitarea lui Climauțan Gheorghe și de sub învinuirea adusă acestuia pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) Cod penal, deoarece circumstanțele cauzei și probele prezentate de acuzare dovedesc doar existența unor relații civile între SRL „Climcom-Nord” și CAP „Xxxxx-Agro” și nu elementele infracțiunii prevăzute de legea penală.

Rezumând normele de drept în raport cu circumstanțele de fapt, instanța de apel a constatat că în acțiunile inculpatului Climauțan Gheorghe, pe parcursul cercetării judecătorești, nu s-a confirmat elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel, a menționat că a ținut cont de probele prezentate de acuzare în confirmarea elementelor infracțiunii de samavolnicie, însă aceste probe nu au confirmat elementele infracțiunii în lipsa unui hotar și a unui plan geometric a terenurilor aflate în litigiu. Din conținutul probelor prezentate de procuror instanța de apel, a considerat corectă soluția primei instanțe, deoarece în acțiunile lui Climauțan Gheorghe se stabilește existența unor relații civile și nu elementele componenței de infracțiune.

Mai mult, instanța de apel a concluzionat că declarațiile martorilor și a părților vătămate demonstrează că combinele angajate de SRL „Climcom-Nord” colectau roada de pe lotul cu numărul de contur 1061 și de pe rezerva primăriei din satul Xxxxx, care sunt alăturate. În cadrul audierilor martorilor la faza de urmărire penală, toți au menționat că la fața locului era reprezentantul SRL „Climcom-Nord”, Rotaru Andrian, care a prezentat acte confirmative referitor la drepturilor întreprinderii asupra terenului agricol menționat, la fel a explicat și Rotaru Andrian că dumnealui era angajat în calitate de administrator. Deci Rotaru Andrian era oficial angajat al întreprinderii SRL „Climcom-Nord” și reprezenta interesele acestea. În cadrul ședinței de judecată combainerii din partea SRL „Climcom-Nord” au indicat că lotul de teren le-a indicat Rotaru Andrian și Coștei Dumitru și o persoană Maxim și nu Climauțan Gheorghe, iar stopați de a strânge recolta nu au fost de către Climauțan Gheorghe.

Instanța de apel a menționat că conform certificatului nr. 26 din 14.02.2012 anexat la materialele cauzei, întreprinderii SRL „Climcom-Nord” i-

au revenit 36 ha la fel și rezerva primăriei ce este alăturată lotului cu numărul de contur 1061 din satul Xxxxx, iar acestea se află în partea de la vale, lotul fiind în pantă. Faptul că SRL „Climcom-Nord” dețineau legal terenul dat, l-a confirmat și primarul s. Xxxxx, Macovețchi Chiril. Primarul Macovețchi Chiril a declarat în ședință că a fost anulat certificatul nr. 26 din 14.02.2012, dar nu este indicat când a fost anulat. De asemenea în ședință inginerul funciar a declarat că actul de delimitare nu a fost semnat de Cebotaru Victor deoarece de la lotul cu conturul 1061 erau neînțelegeri cu cotele în toamna anului 2011. La fața locului la 04.07.2012 după cum au relatat majoritatea martorilor erau reprezentanții Consiliului Raional Drochia, a IP Drochia, inspectorul de sector, Securității, dar nimeni nu s-a implicat în conflictul creat.

La 12.01.2012 CAP „Xxxxx-Agro” a acționat în instanța de judecată pe SRL „Climcom-Nord” și pe cetașii din s. Xxxxx r-l Drochia din motiv că aceștia au semnat contracte de arendă, a solicitat nulitatea contractelor de arendă și încasarea prejudiciului material. Acțiunea înaintată de CAP „Xxxxx-Agro” a fost respinsă ca neîntemeiată prin hotărârea Judecătorei Drochia din 11.03.2014 și menținută de instanța ierarhic superioară Curtea Supremă de Justiție.

Instanța de apel a indicat că din conținutul apelului depus de apărare în interesul părții vătămate, se stabilește existența unor relații civile între CAP „Xxxxx Agro” și SRL „Climcom-Nord” legate de terenul agricol cu conturul 1061, deoarece apelantul cert indică despre lipsa unor hotare între terenuri și existența unor neînțelegeri față de teren din toamna anului 2011 din lipsa unui hotar între terenurile folosite de CAP „Xxxxx Agro” și SRL „Climcom-Nord”.

În contextul dat, instanța de apel a susținut concluzia primei instanțe conform căreia, la materialele cauzei nu există un ansamblu de probe pertinente și concludente care să coroboreze și care să confirme faptele indicate și descrise în rechizitoriu, în concluzie acestea nu dovedesc faptul, că Climauțan Gheorghe este culpabil de comiterea infracțiunilor ce i-au fost imputate.

Instanța de apel a notat că ține cont de probele prezentate de acuzare în confirmarea elementelor infracțiunii de samavolnicie, însă aceste probe cum este certificatul nr. 90-91 din 02.08.2012, anexa la certificat, actul de confirmare a faptului recoltării, de evaluare a lucrărilor și cheltuielilor suportate de CAP „Xxxxx Agro” nu confirmă elementele infracțiunii în lipsa unui hotar și a unui plan geometric a terenurilor aflate în litigiu. Din conținutul probelor prezentate de procuror instanța de apel a considerat corectă soluția primei instanțe, deoarece în acțiunile lui Climauțan Gheorghe se stabilește existența unor relații civile și nu elementele componente de infracțiune.

Cu referire la apelul declarat de procuror împotriva sentinței, instanța de apel a indicat că va respinge acest apel ca nefondat din considerentele expuse mai sus.

A relatat instanța de apel, că la caz, este incident temeiul prevăzut de art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod de procedură penală, și anume fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.27, 190 alin.(5), 352 alin.(3), lit. d), 361 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a pronunțat sentința de achitare a inculpatului fără anularea ordonanțelor de punere sub învinuire a lui Climauțan Gheorghe din 04.05.2015 și din 13.07.2015, deoarece verificând circumstanțele cauzei, urma să fie primită o soluție doar de achitare a inculpatului.

Instanța de apel, a specificat că verificând sentința primei instanțe a stabilit o motivare a plângerii depuse de avocatul Craiu Serghei în interesele lui Climauțan Gheorghe prin prisma art. 313 Cod de procedură penală, însă tot în conținutul sentinței instanța de apel nu a identificat soluția primită de prima instanță pe marginea acestei plângeri, ori din conținutul sentinței, prima instanță în final a emis o hotărâre de achitare a lui Climauțan Gheorghe din lipsa elementelor infracțiunii și nu de încetare a cauzei penale pe motiv de nulitate a ordonanțelor contestate.

În acest sens, instanța de apel a atestat că conform plângerii depuse de către Craiu Sergiu acesta exprimă dezacordul cu ordonanțele procurorului privind punerea sub învinuire a lui Climauțan Gheorghe pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 352 alin. (3) lit. d), 361 alin. (2), lit. d) și 27-190 alin. (5) Cod penal, însă temeiurile invocate în plângere contravin normelor procesuale, fiind o apreciere absolut eronată de către apărare a normelor procesuale.

Instanța de apel a conchis că în situația în care Climauțan Gheorghe nu a fost prezent în fața organului de urmărire penală la momentul emiterii ordonanței de punere sub învinuire, organul de urmărire penală legal și întemeiat a înmănat ordonanța de punere sub învinuire la data prezentării acestuia în fața organului de urmărire penală respectiv 13.07.2015.

Instanța de apel a criticat și poziția apărării privind încălcarea art. 63 alin. (2) Cod de procedură penală și anume înaintarea învinuirii după depășirea termenului de 3 luni de deținere a calității de bănuț, deoarece organul de urmărire penală în corespundere cu art. 63 alin. (2), pct. 3) Cod de procedură penală a emis ordonanța de punere sub învinuire a lui Climauțan Gheorghe.

Totodată, instanța de apel a indicat că partea acuzării în conținutul apelului menționează despre poziția greșită a primei instanțe privind excluderea probelor pe motiv de nulitate a ordonanțelor de punere sub învinuire, însă aceste argumente nu au fost admise de instanța de apel, deoarece de fapt toate probele prezentate de acuzare au fost analizate de prima instanță și instanța de apel, și nu au fost admise drept probe pertinente, concludente și utile în confirmarea elementelor infracțiunilor în acțiunile lui Climauțan Gheorghe, dar nu au fost excluse din procesul penal, ca dobândite în afara procesului penal.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, au declarat recursuri:

5.1. Procurorul în Procuratura de circumscriptie Bălți, *Gavdiuc Valentina*, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei penale la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, procurorul invocă că:

- temei pentru declararea recursului ordinar constituie prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece instanță de apel, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către procuror și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- instanța de apel a preluat motivarea expusă de instanța de fond fără a se expune asupra temeiurilor de apel;
- referitor la infracțiunea prevăzută de art. 352 alin.(3) lit. d) Cod penal, poziția instanțelor de judecată, reieșind din probele prezentate, stabilesc prezenta doar a unor relații civile între SRL „Climcom-Nord” și CAP „Xxxxx”;
- instanțele de judecată indică că SRL „Climcom-Nord” deținea legal terenul, însă au evitat să se expună, din ce motiv combinele SRL „Climcom-Nord” nu au încetat recoltarea la indicația primarului, până la clarificarea conflictului, însă au continuat lucrările, iar declarațiile martorilor indică la faptul că anume Climauțan Gheorghe a data indicație să fie continuată recoltarea „*or combinele au fost arendate și nu are timp să aștepte*”. De asemenea, Climauțan Gheorghe era conștient de faptul că acest sector de teren nu a fost prelucrat de SRL „Climcom-Nord”;
- la pronunțarea hotărârilor de către instanțele de fond, s-a dat prioritate argumentelor părții apărării, iar argumentele acuzării au rămas fără apreciere;
- prima instanță cât și instanța de apel, în ședință de judecată, nu au dat o apreciere probelor, și anume certificatelor nr. 90 și 91 din 02.08.2012, actului întocmit de către CAP „Xxxxx Agro” din data de 08 iulie 2012, declarațiilor reprezentantului părții vătămate CAP „Xxxxx Agro”, Cebotaru Victor, martorilor Bețivu Valeriu, Pîrțu Vasile, Țurcan Vladimir, Bețivu Iurie, Godorogea Grigore, Rusnac Victor, Lisu Vasile, Hodorogea Valeriu, Macovețchi Chiril, Bețivu Dumitru, Ilașciuc Ion, Chediucovici Stanislav, Jeludov Andrei, Conea Iurie, Cojocarui Anatolie, Pînzaru Igor, Pîrțu Oleg, Rotari Andrian;
- instanțele de judecată, nu au ținut cont de declarațiile acestor martori, depuse în cadrul ședinței de judecată, considerând greșit că, acțiunile lui Climauțan Gheorghe, nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii;
- în special, nu au fost apreciate declarațiile martorului Rotaru Andrian, care a declarat referitor la lotul cu numărul de contur nr. 1061 cu suprafața de 71,21 ha, că SRL „Climcom Agrogrup” deținea numai 36 ha, însă suprafața de teren a fost semănată și preluată de către CAP „Xxxxx-Agro”. De către „Climcom Nord”, pământul dat nu a fost semănat sau prelucrat. La data de 04.07.2012, a venit directorul SRL „Climcom Agrogrup”, Climauțan Gheorghe, unde a prezentat un certificat, precum că, suprafața terenului cu numărul conturului 1061 îi aparține lui. Ultimul a data ordin să recolteze roada de grâu de pe întreaga suprafață de 71,21 ha;
- referitor la învinuirea incriminată, conform art. 27, 190 alin. 5 Cod penal, instanță de apel a susținut concluzia instanței de fond, că în acțiunile lui Climauțan Gheorghe lipsește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii, că intențiile inculpatului n-au fost îndreptate direct sau indirect la comiterea unei infracțiuni, neavând intenția de a dobândi ilicit bunurile părții vătămate, iar acțiunile acestuia nu cad sub incidența legii penale, natura raporturilor juridice apărute între Climauțan Gheorghe și Nicu Anatolie purtând un caracter civil;
- instanța de apel a fost solidară cu soluția primei instanțe, care a ajuns la concluzia, precum că nu a fost dovedită intenția inculpatului de a sustrage și nici nu a fost ghidat de scopul de cupiditate, atât, în cazul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (3) Cod penal, cât și în cazul infracțiunii prevăzute la art. art. 27, 190 alin. (5) Cod penal;
- instanțele de fond nu dezvăluie care anume raporturi juridice între părți poartă un caracter civil;

- probele prezentate în ședință de către procuror, ce se referă la acțiunile inculpatului, de încercare a dobândirii ilicite a sumei de 5 318 000 lei, au fost ignorate de către instanța de apel;

- instanța de apel, nu a ținut cont și de alte probe prezentate de procuror, care demonstrează vinovăția inculpatului, și anume: - declarațiile martorului Rotaru Andrian, reprezentantului părții vătămate, Nicu Anatolie administratorul CP „Vigat-Agro-Plus”, procesul-verbal de ridicare din 03.06.2016 a documentelor, procesul-verbal de examinare din 04.05.2015, raportul de expertiză cu nr. 157 - 158 din 05 februarie 2015, copia autenticată a contractului de împrumut din 03 ianuarie 2012, pretenția din numele lui Climauțan Gheorghe din 26 februarie 2014, cererea de chemare în judecată depusă de Climauțan Gheorghe către CP ”Vigat Agro Plus”, încheierea Judecătorei Drochia din 10 martie 2016, încheierea Judecătorei Drochia din 19 martie 2014, contractul de împrumut din 03 ianuarie 2012, certificatele nr. 90 și 91 din 02 august 2012, adeverința eliberată de către ÎC”COLPRODCOP” Drochia nr. 74 din 19 septembrie 2012.

- erorile comise de prima instanță au fost menținute și de instanță de apel.

5.2. Avocatul *Coșleț Petru* în numele părții vătămate și civile CP „XXXXX Agro”, la 04 noiembrie 2021 a înaintat recurs prin care solicită casarea integrală a deciziei instanței de apel și sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei conform modului stabilit pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Climauțan Gheorghe.

5.3. La 06 decembrie 2021, avocatul *Coșleț Petru* în numele părții vătămate și civile CP „Vigat-Agro-Plus” a mai depus un recurs ordinar.

În motivarea recursului a indicat temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală penală, invocând argumente similare cu cele din apel și că:

- nu este de acord cu poziția instanței de apel, pe care o consideră ilegală, părtinitoare și neobiectivă cu încălcarea gravă a dreptului părții vătămate la un proces echitabil.

- în cadrul cercetării judecătorești, s-a demonstrat cu certitudine comportamentul viclean și înșelător a lui Climauțan Gheorghe față de Nicu Anatolie;

- concluziile instanței de apel, precum că relațiile dintre inculpat și partea vătămată poartă un caracter civil, sunt eronate. La caz a adăugat că în acțiunile inculpatului se întrunesc întru totul latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii de escrocherie;

- în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că inculpatul și-a modificat esențial declarațiile date la etapa de urmărire penală, în comparație cu cele date în cadrul cercetării judecătorești. Astfel, Climauțan Gheorghe în cadrul cercetării judecătorești a dat declarații false și controversate, iar în consecință instanța de apel a analizat superficial declarațiile date adoptând o soluție greșită.

- nu e corectă concluzia instanței de apel precum că reprezentantul victimei a avut un comportament pasiv în cadrul procesului civil, motivând că anume inculpatul nu s-a prezentat în cadrul procesului și ultimul cu rea intenție a avut scopul de a-și realiza planul său criminal de deposedare a CP „Vigat-Agro-Plus” de suma de 5 318 000 lei;

- instanța de apel nu a dat nici o apreciere conținutului raportului de

expertiză nr. 157-158 din 01 ianuarie 2015, care este crucial și excluderea raportului din calitatea de probe, dă semne serioase la obiectivitatea și imparțialitatea instanței de apel la adoptarea soluției;

- instanța de apel a respins cererea privind dispunerea expertizei judiciare în vederea cercetării tehnice a documentelor, prin ce a încălcat grav dreptul victimei la un proces echitabil.

- la adoptarea deciziei, instanța de fond eronat a apreciat probele prezentate de partea acuzării (declarațiile martorilor) și a încălcat dreptul părții vătămate la un proces echitabil, adoptând hotărâri afectate de vicii fundamentale;

- deși instanța de apel a făcut trimitere la declarațiile martorilor Climauțan Lidia și Climauțan Maric, care au declarat că banii se transmiteau lui Nicu Anatolie în mai multe rate, când se adunau sume mai mari, se întocmea un contract sau o recipisă pe sumele respective, deși acești martori nu a fost audiați în instanța de apel. Totodată, instanța de apel a ignorat declarațiile martorului Rotaru Andrian, care a declarat sub jurământ că a văzut personal când Climauțan Gheorghe a aplicat ștampila CP „Vigat-Agro-Plus”, pe o foaie albă în biroul lui Nicu Anatolie, și a pus-o în mapă exprimându-se „că-i va trebui cândva”, fiind ignorate și declarațiile martorului Coștei Dumitru, care a declarat că nu a adus careva sume de bani lui Climauțan Gheorghe în ziua de 03.01.2012 și nu a transportat careva produse agricole de la Nicu Anatolie lui Climauțan Gheorghe în anii 2014-2015, prin ce instanța de apel a încălcat principiul egalității în fața legii, precum și dreptul la un proces echitabil;

- tot Martorii Climauțan Lidia și Climauțan Maric au declarat că nu cunosc nimic despre împrumutul de 5318000 din 03.01.2012, deoarece nu au fost prezenți și nu au văzut nimic în acest sens;

- instanța de apel greșit a pus la baza soluției declarațiile martorului Dohoter Iurie, or partea apărării a demonstrat că acesta nu putea să participe la transportarea banilor după cum a declarat inculpatul Climauțan Gheorghe, mai mult declarațiile acestui martor contravin declarațiilor inculpatului, totodată în privința martorului dat a fost pornit proces penal pentru fals în declarații;

- instanțele de judecată eronat au apreciat probele prezentate de partea acuzării și au încălcat dreptul părții vătămate la un proces echitabil, adoptând hotărâri afectate de vicii fundamentale;

- instanțele de fond nejustificat au respins acțiunea civilă, și anume încasarea prejudiciului material cauzat părții vătămate de către inculpat în sumă de 1 187 666 lei și prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei.

5.4. *La 12 decembrie 2021*, avocatul Coșleț Petru în numele părții vătămate și civile CP „Cap-Xxxxx Agro” a mai depus un recurs ordinar, unde a indicat temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că:

- instanțele de fond eronat au constatat nevinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate, adoptând în final hotărâri contrar legii;

- în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine, că acțiunile inculpatului întrunesc întru totul elementele componenței infracțiunii de samavolnicie cu cauzarea de daune deosebit de mari;

- este greșită poziția instanțelor de fond precum că inculpatul nu

îndeplina careva funcții administrative la SRL „Climcom Nord”, or, conform probelor prezentate de procuror în ședință de judecată, se denotă că inculpatul deși oficial nu deținea careva funcții administrative la persoana juridică indicată, se prezenta și acționa ca director a SRL „Climcom Nord” și în acest sens întreprindea acțiuni de samavolnicie, fapt ce rezultă din declarațiile martorilor și înscrisurilor, care atestă că Climauțan Gheorghe semna acte din numele directorului SRL Climcom Nord;

- instanța de apel, a încălcat prevederile art. 101 Cod de procedură penală, prin faptul că nu dat o apreciere probelor: *copia contractelor de arendă a terenurilor 124 de file; copia scrisorii nr. 5 din 15 martie 2012; copia răspunsului Primăriei sat. Xxxxx, r-ul Drochia nr. 230 din 11 decembrie 2020; copia procesului-verbal nr. 1 privind rezultatele licitației din 10 iunie 2011; copia contractului de arendă din 18 iulie 2011; copia actului de predare-primire a terenurilor arendate;*

- probele menționate supra, se atestă că inculpatul s-a reprezentat și a acționat în mod samavolnic în numele și în interesul SRL „Climcon Nord”, prin ce la 04 iulie 2012 ilegal a dat indicații lucrătorilor de a recolta grâul de pe conturul nr. 1061 și în acest sens a comis infracțiunea de samavolnicie prevăzută la art. 352 alin. (3) lit d) Cod penal.

- instanțele de fond nu au dat răspuns la chestiunile stipulate la art. 385 Cod de procedură penală și în consecință decizia instanței de apel urmează a fi casată de instanța de recurs, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată;

- instanțele de fond ilegal au respins acțiunea civilă, prin care s-a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 967 856, 98 lei, a prejudiciului moral în sumă de 1 000 000 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 11 900 lei.

6. Cu referire la recursul suplimentar deus la 12 decembrie 2021 de către avocatul Coșleț Petru în numele părții vătămate și civile CAP „Xxxxx Agro”:

Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanță de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a deciziei instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță, se reține că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2021 în cauza penală privindu-l pe Climauțan Gheorghe, a fost pronunțat la 21 septembrie 2021, în lipsa avocatului Coșleț Petru, dar în prezența reprezentatului părții vătămate CAP „Xxxxx Agro” - Cebotaru Victor (f. d. 37, vol. IX), fiind notificat că pronunțarea integrală a deciziei va avea loc pe data de 26 octombrie 2021.

Ulterior, la 26 octombrie 2021, părțile au fost anunțate că pronunțarea deciziei motivate a fost amânată pentru 05 noiembrie 2021 (f. d. 41, vol. IX).

La 05 noiembrie 2021, în lipsa reprezentatului părții vătămate CAP „Xxxxx Agro” - Cebotaru Victor și avocatului Coșleț Petru, a fost pronunțată decizia motivată a instanței de apel, iar la 09 noiembrie 2021 copia deciziei integrale a fost expediată reprezentantului părții vătămate CAP „Xxxxx Agro” -

Cebotaru Victor și avocatului Coșleț Petru (f. d. 94, vol. IX)).

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel, curge de la data pronunțării integrale a acesteia.

În acest context, Colegiul penal lărgit reține că la **12 decembrie 2021** prin poștă electronică (f. d. 151, vol. IX) avocatul Coșleț Petru în numele părții vătămate și civile CAP „Xxxxx Agro”, declară recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, evident peste termenul legal de declarare a recursului ordinar prevăzut de lege, fără a invoca careva argumente privind depunerea tardivă a recursului.

În acest sens, Colegiul penal lărgit statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide, că recursul ordinar declarat la 12 decembrie 2021 de avocatul Coșleț Petru în numele părții vătămate și civile CAP „Xxxxx Agro”, împotriva deciziei instanței de apel din 21 septembrie 2021, pronunțată integral la **05 noiembrie 2021**, este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

Mai mult, Colegiul penal lărgit notează că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă a deciziei și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza *Ponomariov vs Ucraina* (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reinnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul penal lărgit reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova* din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

7. Cu referire la recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina și de către avocatul Coșleț Petru în numele părții vătămate și civile CAP „Xxxxx Agro” și recursul suplimentar al avocatului Coșleț Petru în numele părții

vătămate și civile Cooperativa de Producție „Vigat-Agro-Plus” depus la 06 decembrie 2021:

Astfel, judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: *dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.*

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.*

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal constată că, aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Din textul recursurilor ordinare declarate, se atestă că recurenții critică decizia instanței de apel prin prisma temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectele că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, în speță și-a găsit confirmarea temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma aspectelor invocate de recurenți.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate (f. d. 66-92, vol. IX), rezultă că instanța de apel contrar prevederilor art. art. 101, 414, 417 Cod de procedură penală, a adoptat soluția în cauză, și nu a întreprins toate măsurile necesare de a

elucida circumstanțele esențiale ale cauzei, fără a evalua și a exclude în totalitate divergențele de apreciere a probelor evidențiate, invocate de partea acuzării și părțile vătămate pe parcursul judecării cauzei, în virtutea principiului contradictorialității prevăzut la art. 24 Cod de procedură penală.

7.1. Prin urmare, se constată că instanța de apel în motivarea soluției nu s-a expus clar, prin coroborare a probelor administrate în coraport cu circumstanțele particulare speței, asupra chestiunilor esențiale ce rezultă din acestea, invocate inclusiv în recursurile ordinare declarate.

La acest capitol instanța de recurs menționează că, instanța de apel printr-o motivare neclară nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat succint, superficial și la general, fără argumentarea cuvenită, asupra motivelor invocate în apeluri, cum ar fi:

În apelul declarat de procuror:

„-prima instanță nu a reținut și a apreciat eronat declarațiile reprezentantului părții vătămate CAP „Xxxxx Agro” Cebotari Victor din cadrul urmării penale și din instanța de judecată, declarațiile din instanța de judecată martorilor Bețivu Valeriu, Pîrțu Vasile, Țurcan Vladimir, Bețivu Iurie, Godorogea Grigore, Rusnac Victor;

- prima instanță nu a ținut cont de afirmațiile lui Lisu Vasile, Hodorogea Valeriu, Macovețchi Chiril, Bețivu Dumitru, Ilașciuc Ion, Chediucovici Stanislav, Jeludov Andrei, Conea Vitalie, Conea Iurie, Cojocaru Anatolie, Pînzaru Igor, Pîrțu Oleg, Rotaru Andrian, considerând greșit că acțiunile lui Climauțan Gheorghe nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii;

- prima instanță nu a ținut cont de declarațiile, depuse de către reprezentatul părții vătămate Nicu Anatolie, administratorul CP „Vigat - Agro - Plus”;

- prima instanță, nu a ținut cont și de datele obiective, prezentate întru demonstrarea vinovăției inculpatului Climauțan Gheorghe și anume procesul-verbal de ridicare din 03 iunie 2016 a documentelor de la Nicu Anatolie prin care a fost ridicată copia autenticată a contractului de împrumut din 03 ianuarie 2012 încheiat dintre Climauțan Gheorghe și administratorul CP „Vigat-Agro-Plus”, pretenția din numele lui Climauțan Gheorghe din 26 februarie 2014, cerere de chemare în judecată depusă de Climauțan Gheorghe către CP „Vigat-Agro-Plus” privind încasarea sumei de 5 318 000 lei din 10 martie 2014, încheierea judecătorei Drochia din 10 martie 2016 privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată a lui Climauțan Gheorghe împotriva CP „Vigat-Agro-Plus” privind încasarea datoriei, procesul-verbal din 08 iulie 2014 de aplicare a sechestrului pe bunurile CP „Vigat Agro Plus”, încheierea Judecătorei Drochia din 19 martie 2014 privind aplicarea sechestrului pe bunurile CP „Vigat-Agro-Plus”, procesul-verbal de examinare din 04 mai 2015 a contractului de împrumut din 03 ianuarie 2012 încheiat dintre Climauțan Gheorghe și administratorul CP „Vigat-Agro-Plus”, raportul de expertiză nr. 157-158 din 05 februarie 2015;

- este depășit argumentul primei instanțe prin care aceasta a dispus anularea ordonanțelor de punere sub învinuire, emise de către procuror la 04.05.2015 și 13.07.2015.”.

Asupra motivelor invocate în apelul declarat de avocatul Coșleț Petru în numele părții vătămate CAP „Xxxxx Agro”:

„- nu este corectă poziția primei instanțe, precum că Climauțan Gheorghe nu îndeplinea careva funcții administrative la SRL „Climcom Nord”, iar în

consecință nu putea să dea careva indicații combainerilor de a continua recoltarea grâului de pe conturul 1061 și să fie atras la răspundere penală.

Astfel, pe lângă declarațiile martorilor, primei instanțe i s-au prezentat și înscrisuri, care atestă că Climauțan Gheorghe semna acte din numele directorului (conducătorului) SRL „Climcom Nord” (f.d. 97, vol. II).

Totodată, la (f. d. 241, vol. I), este anexat procesul-verbal din 16.01.2013 de audiere a lui Climauțan Gheorghe în calitate de bănuît, unde la rubrica „ocupația”, este indicat că Climauțan Gheorghe activează în calitate de conducător al SRL „Climcom Nord” și este aplicată semnătura lui Climauțan Gheorghe, prin care confirmă că activează în calitate de conducător al SRL „Climcom Nord”. Din aceste înscrisuri se confirmă că Climauțan Gheorghe conducea SRL „Climcom Nord”, și la data 04.07.2012 ilegal a dat indicații din numele conducerii SRL „Climcom Nord” de a recolta grâul de pe conturul nr. 1061 semănat de CAP „Xxxxx Agro”, iar infracțiunea de samavolnicie a fost comisă de către Climauțan Gheorghe;

- fiind audiați în cadrul cercetării judecătorești, martorii Bețivu Iurie, Bețivu Valeriu, Pîrțu Vasile, Hodorogea Valeria, Lisu Vasile, Țurcan Vladimir, Cojocar Anatolie, Rotaru Andrian, Macovețchi Chirii, au relatat instanței, că anume Climauțan Gheorghe a dat indicații de a continua recoltarea grâului de pe conturul cu nr. 1061, cu suprafață de 71,23 ha și anume Climauțan Gheorghe a venit la primăria s. Xxxxx și față de consilieri a declarat, că va continua lucrările de recoltare a terenului cu suprafața de 71,23 ha. Alte persoane, care ar fi dat comandă în mod arbitrar să continue lucrările de recoltare a grâului nu au fost stabilite. Din aceasta rezultă, că anume Climauțan Gheorghe este vinovat în cauzarea prejudiciului CAP „Xxxxx Agro”, în proporții deosebit de mari”.

Precum și asupra motivelor invocate în apelul declarat de avocatul Coșleț Petru în numele părții vătămate Cooperativei de Producție „Vigat-Agro-Plus”:

„-nu e clar de ce inculpatul Climauțan Gheorghe a declarat că banii i-a luat de la Banca SRL „Orom-Imexpo”, iar la 30.07.2018 și-a modificat declarațiile, afirmând că banii i-a luat de la persoane fizice, numele cărora nu le poate divulga;

- la adoptarea sentinței, prima instanță nu a dat nici o apreciere acestor probe, prin care s-a demonstrat, că la 03 ianuarie 2012, Nicu Anatolie nu a semnat un astfel de contract de împrumut, deoarece martorul ocular Rotaru Andrian a declarat că personal a văzut când în toamna anului 2011 Climauțan Gheorghe a aplicat ștampila care se afla pe masa din biroul de serviciu a lui Nicu Anatolie, pe o foaie de hârtie albă, iar inculpatul Climauțan Gheorghe nu a putut explica concluziile Raportului de expertiză nr. 157-158 din 05.02.2015;

- inculpatul Climauțan Gheorghe a relatat instanței, că dispune de facturi de expediție, prin care poate demonstra, că în anii 2014-2015, CP „Vigat-Agro-Plus” i-a livrat produse agricole, în contul stingerii datoriei de 5 318 000 lei, iar produsele agricole le-a transportat martorul Coștei Dumitru;

- la adoptarea sentinței, prima instanță nu a dat nici o apreciere probelor, prin care s-a demonstrat, că la 03 ianuarie 2012, Nicu Anatolie nu a semnat un astfel de contract de împrumut, deoarece martorul ocular Rotaru Andrian a declarat că personal a văzut când în toamna anului 2011 Climauțan Gheorghe a aplicat ștampila care se afla pe masa din biroul de serviciu a lui Nicu Anatolie, pe o foaie de hârtie albă, iar inculpatul Climauțan Gheorghe nu a putut explica concluziile raportului de expertiză nr. 157-158 din 05.02.2015, că inițial au fost

executate înscrisul manuscris „Directorul CP „Vigat-Agro-Plus”, și semnătura din numele Nicu A. și înscrisul manuscris „/Nicu A./” din Contractul de împrumut din 03.01.2012, încheiat între Climauțan Gheorghe și CP „Vigat-Agro-Plus”, ulterior a fost executat textul de tipar, mai departe au fost executate semnătura din numele Climauțan Gheorghe și înscrisurile manuscrise „Climauțan Gheorghe” și 03.01.2012”, din Contractul de împrumut din 03.01.2012, încheiat între Climauțan Gheorghe și CP „Vigat-Agro-Plus” și declarațiile martorului Rotaru Andrian, care a relatat organului de urmărire penală, că la data de 03.01.2012, SRL „ClimCom-Nord” a încheiat un contract de împrumut cu CP „Vigat-Agro-Plus” pentru suma de 182 000 lei, scopul căruia a fost achitățile reciproce, contractul fiind autentificat notarial (f. d. - 128, verso, Vol. II);

- în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine, că Climauțan Gheorghe nu a transmis la 03 ianuarie 2012 lui Nicu Anatolie suma de 5 318 000 lei;

- nu e clar de ce inculpatul Climauțan Gheorghe a declarat că banii i-a luat de la Banca SRL „Orom-Imexpo”, iar la data de 30.07.2018 și-a modificat declarațiile, afirmând că banii i-a luat de la persoane fizice, numele cărora nu le poate divulga;

- prima instanță urma să respingă din calitatea de probe aceste afirmații, deoarece pe de o parte martorul Coștei Dumitru a relatat instanței, că a transportat produse agricole în anul 2010, iar din 2011 nu mai activează în calitate de șofer pe „KAMAZ”, ci lucra ca șofer pe „BMW” (f. d - 55, vol.VI) iar pe de altă parte, Climauțan Gheorghe așa și nu a prezentat careva facturi de expediție, prin care s-ar fi confirmat livrarea de către CP „Vigat-Agro-Plus” a produselor agricole în anii 2014-2015;

- fiind audiat în cadrul cercetării judecătorești și întrebat de ce nu a susținut acțiunea civilă, inculpatul Climauțan Gheorghe a declarat că CP „Vigat-Agro-Plus” s-a achitat cu produse agricole pentru suma de 5 318 000 lei în perioada 2014-2015, după depunerea acțiunii civile în instanța de judecată, în consecință a pierdut interesul față de procesul civil, iar în acest sens poate prezenta facturi de expediție, precum și proba cu martori (f.d. 18-20, 21-26, vol. VI). Prima instanță a fost de acord cu poziția inculpatului, deși inculpatul nu a prezentat probe care să demonstreze cele declarate;

- alți martori audiații în ședințele de judecată, cum ar fi, Climauțan Maric, Climauțan Lidia și Marcu Mihail nu au relatat nimic concret instanței de judecată despre așa numitul împrumut în sumă de 5 318 000 lei, fapt ce denotă falsificarea cu rea credință de către inculpatul Climauțan Gheorghe a așa numitului contract de împrumut din 03 ianuarie 2012”.

Astfel, anume asupra acestor motive invocate în apelurile declarate, instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a expus superficial fără o argumentare cuvenită, printr-o formulare generală și evazivă, fără a întreprinde toate măsurile de a elucida circumstanțele esențiale ale cauzei.

7.2. Colegiul penal lărgit analizând decizia instanței de apel, constată că deși instanța de apel face referire în partea descriptivă a deciziei sale (f. d. 85, vol. IX), la declarațiile martorilor *Climauțan Lidia, Marcu Anatol, Climauțan Maric*, se atestă că în procesul-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f. d. 243- 245, vol. VIII), lipsesc careva consemnări care ar confirma că aceste declarații ar fi fost verificate prin citire de către instanța de apel în ședința de judecată, fapt ce contravine cerințelor stipulate de art. 414 alin. (1), (2), (6) Cod de procedură penală, în care se stipulează că: „*instanța de apel*,

juducând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și că instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal” și de art. 24 alin. (3) Cod de procedură penală, ce prevede că: „instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură”.

Mai mult, Colegiul penal lărgit atestă că în materialele cauzei penale lipsesc careva date care ar confirma că acești martori ar fi fost audiați în instanța de apel.

Astfel, se constată că instanța de apel a încălcat prevederile art. art. 414 și 24 Cod de procedură penală, ce duce la casarea deciziei.

7.3. Totodată, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate (f. d. 66-92, vol. IX) rezultă că, instanța de apel contrar prevederilor art. art. 101, 414, 417 Cod de procedură penală, a adoptat soluția în cauză, fără a întreprinde toate măsurile necesare de a elucida circumstanțele esențiale ale cauzei supuse atenției sale, or nu a evaluat, apreciat prin coroborare toate probele administrate la faza de urmărire penală, cercetate în prima instanță și verificate în ședința instanței de apel.

7.4. Mai mult, Colegiul penal lărgit observă că atât prima instanță în sentință, cât și instanța de apel în decizia de achitare au introdus formulări care pun la îndoială achitarea inculpatului Climauțan Gheorghe, or acestea în cuprinsul sentinței și deciziei au intercalat temeuri de achitare cu temeurile de încetare a procesului penal.

Astfel, Colegiul penal lărgit notează că în partea descriptivă a sentinței primei instanțe (f. d. 210-233, vol. VI) și a deciziei instanței de apel (f. d. 82-92, vol. IX), acestea motivează prezența în speță a neclarităților identificate la reluarea urmăririi penale în prezenta cauză penală, precum și încălcarea termenului de prezentare inculpatului a ordonanței de punere sub învinuire, ce ar constitui temeuri de încetare a procesului penal conform prevederilor art. 391 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, dar concomitent în sentință și decizie se aduc argumente privind nedemonstrarea vinovăției inculpatului Climauțan Gheorghe prin probele administrate de partea acuzării, ce reprezintă formulări admise doar pentru sentințele/deciziile de achitare.

Prin urmare, și sub acest aspect Colegiul penal lărgit atestă caracterul contradictoriu al hotărârilor judecătorești inferioare, or potrivit prevederilor art. 394 alin. (3), pct. 2) Cod de procedură penală, "*nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat*".

7.5. Totodată, Colegiul penal notează că, în materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unei persoane și, implicit, cu privire la încadrarea juridică a faptei pe care instanța o poate reține împotriva acesteia, este o condiție esențială a echității procedurii.

Colegiul penal reține că, potrivit rechizitoriului, *Climauțan Gheorghe* a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 190 alin. (5) Cod penal – ”tentativă de escrocherie, adică, *dobândirea ilicită a bunurilor altei*

persoane prin înșelăciune, săvârșită în proporții deosebit de mari, acțiuni care din cauze independente de voința făptuitorului, acestea nu și-au produs efectul”.

Prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, norma de incriminare din această cauză, art. 190 Cod penal a fost amendată, după cum urmează:

„4. În dispoziția alineatului (1), textul *„înșelăciune sau abuz de încredere”* se substituie cu textul *„inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”.*

Așadar, după 17 august 2018, alin. (5) din art. 190 Cod penal, avea următorul cuprins: *„Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, săvârșite de mai multe persoane care a produs daune în proporții deosebit de mari, care se pedepsește cu închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani”.*

Potrivit ordonanței de modificare a învinuirii din 11 aprilie 2019, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic potrivit semnelor calificative ale infracțiunii de art. 27, 190 alin. (5) Cod penal, și anume: *„(...) „tentativă de escrocherie, adică - dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic anulabil, care a produs daune considerabile, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari, acțiuni care din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-au produs efectul ”* (f. d. 111 vol.VI).

În acest sens, Colegiul notează prevederile art. art. 8 și 10 alin. (2) Cod penal, care stipulează expres că caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de Legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Concomitent, din conținutul sentinței, menținută prin decizia instanței de apel rezultă că, instanța de fond la examinarea cauzei a dispus achitarea inculpatului *Climauțan Gheorghe* în baza art. art.27, 190 alin. (5) Cod penal, reținând fapta potrivit calificativelor din redacția nouă a dispoziției art. 190 alin. (5) Cod penal, care nu erau prevăzute de Legea penală la momentul comiterii infracțiunii – perioada anului 2012.

Respectiv nu au coroborat sub nicio formă noua învinuire, formulată inculpatului prin ordonanța din 11.04.2019, cu prescripțiile din art. 8, 10 Cod penal, art. art. 325, 326, 66 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, cât și cu jurisprudența națională relevantă în aspectul vizat, conform căror, în

cazul în care infracțiunea de escrocherie nu a fost de criminalizată după modificările operate în art. 190 Cod penal prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, iar redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv, acțiunile făptuitorului urmează a fi încadrate conform Legii penale în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

7.6. În consecință, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a adoptat o decizie pripită de menținere a sentinței primei instanțe de achitare a inculpatului Climauțan Gheorghe, învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 27, 190 alin. (5), 352 alin. (3), lit. d), 361 alin. (1) Cod penal, printr-o motivare superficială, fără a clarifica aspectele esențiale menționate supra, lăsându-le fără o argumentare cuvenită, având în vedere circumstanțele particulare ale cauzei, prin ce a fost afectată soluția adoptată și astfel, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Bălți, Gavdiuc Valentina și de către avocatul Coșleț Petru în numele părții vătămate și civile CAP „Xxxxx Agro” și recursul suplimentar al avocatului Coșleț Petru în numele părții vătămate și civile Cooperativa de Producție „Vigat-Agro-Plus” depus la 06 decembrie 2021, urmează a fi admise, iar decizia instanței de apel casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În acest context, Colegiul penal lărgit indică că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

Totodată, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă cu strictețe de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel declarate și chestiunile esențiale supuse atenției sale, și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursurile ordinare declarate, nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1), pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Recursul suplimentar depus la 12 decembrie 2021 de către avocatul *Coșleț Petru* în numele părții vătămate și civile CAP „Xxxxx Agro”, se respinge ca inadmisibil.

Se admit recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, *Gavdiuc Valentina* și de către avocatul *Coșleț Petru* în numele părții vătămate și civile CAP „Xxxxx Agro” și recursul suplimentar al avocatului *Coșleț Petru* în numele părții vătămate și civile Cooperativa de Producție „Vigat-Agro-Plus” depus la 06 decembrie 2021.

Se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui **Climauțan Gheorghe** ~~xxxxxx~~ și se dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 10 noiembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Catan Liliana

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena